

PWYLLGOR SAFONAU

Cofnodion cyfarfod o bell a gynhaliwyd ar 23 Tachwedd, 2023.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn Bresennol: R. Hendicott (Cadeirydd); L. Tinsley (Is-Gadeirydd); R. Alexander, P. Hallett a G. Watkins (Aelodau Annibynnol); Cynghorydd P. Summers (Cynrychiolydd Cynghorau Tref a Chymuned); Cynghorwyr R.M. Birch, J.E. Charles a C.P. Franks.

Hefyd yn bresennol: Y Cynghorwyr Dr. I.J. Johnson.

536 CYHOEDDIAD –

Cyn i fusnes y Pwyllgor ddechrau, darllenodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu y datganiad a ganlyn: “A gaf i atgoffa pawb oedd yn bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio ar y rhyngwrdd a bod y recordiad hwn yn cael ei archifo i'w weld yn y dyfodol”.

537 COFNODION -

PENDERFYNWYD – T H A T cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 28 Medi, 2023 fel cofnod cywir.

538 DATGANIADAU BUDDIANT –

Gofynnodd y Cynghorydd Franks am gyngor ynghylch a ddylai ddatgan buddiant mewn perthynas ag eitem 4 ar yr Agenda – Sylwadau gan Aelodau Annibynnol o Gyfarfodydd Pwyllgorau Cynghorau Tref a Chymuned, gan ei fod yn aelod o Gyngor Cymuned Dinas Powys. Dywedodd y Dirprwy Swyddog Monitro, gan ei fod yn adroddiad adborth er gwybodaeth, nad oedd unrhyw ofyniad i'w ddatgan.

539 SYLWADAU GAN AELODAU ANNIBYNNOL O GYFARFODYDD PWYLLGORAU CYNGHORAU TREF A CHYMUNED (SM/PGCD) –

Un o rolau'r Pwyllgor Safonau oedd hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad uchel gan Gynghorwyr, Aelodau Cyfetholedig a chynrychiolwyr Eglwys a Rhiant-Lywodraethwyr y Cyngor.

Bu adroddiadau adborth mewn perthynas ag arsylwadau Cynghorau Tref a Chymuned (CTChau) a gynhaliwyd gan Aelodau Annibynnol CTChau yn cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Safonau gan Aelodau Annibynnol yn rheolaidd. Yn dilyn hynny, bu unrhyw arsylwadau a oedd angen trafodaeth benodol gyda Chadeirydd a Chlerc

CTCh yn cael eu cynnal gan y Swyddog Monitro a/neu'r Prif Swyddog Craffu a Gwasanaethau Democraidaidd ac roedd arsylwadau generig yn caeleu hadrodd i gyfarfodydd y Swyddog Monitro gyda Chlercod ym Mro Morgannwg. Dywedodd Mrs. Tinsley ei bod wedi mynychu cyfarfod Cyngor Cymuned Dinas Powys ar 28 Medi, 2023 a ddywedodd ei bod wedi bod yn gyfarfod ardderchog, gydag ymgysylltiad llawn gan Aelodau'r Cyngor Cymuned ac wedi cael ei reoli'n dda. Yn dilyn ymholiad gan y Cadeirydd ynghylch a oedd unrhyw ymweliadau â CTChau i'w gwneud, dywedodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democraidaidd fod pob CTCh bellach wedi cael ymweliad, a lle na chodwyd unrhyw faterion niweidiol byddai'r CTCHau hynny yn y dyfodol yn cael ymweliad bob dwy flynedd fel y cytunwyd yn flaenorol gan y Pwyllgor. Fodd bynnag, ar gyfer CTChau lle nodwyd rhai materion byddai cyfarfod gyda'r Cadeirydd, Clerc y CTCh perthnasol, Swyddog Monitro a/neu Brif Swyddog Gwasanaethau Democraidaidd yn cael ei drefnu i drafod materion o'r fath a/neu ymweliadau arsylwi pellach a wneir fel y bo'n briodol.

PENDERFYNWYD –

- (1) BOD yr adroddiad a'r adborth a gafwyd mewn perthynas â'r ymweliad arsylwi a gynhaliwyd gan Aelod Annibynnol y Pwyllgor Safonau i gyfarfod Cyngor Cymuned Dinas Powys yn cael eu nodi.
- (2) BOD pan amlygir materion yn dilyn ymweliadau arsylwi â chyfarfodydd y Cyngor Tref a Chymuned gan Aelodau Annibynnol fel materion sydd angen sylw pellach neu ymweliadau pellach a / neu os oes ceisiadau'n cael eu gwneud gan y Swyddog Monitro/ Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democraidaidd bod ymweliadau'n cael eu cynnal, trefnir y rhain yn ôl yr angen.
- (3) BOD y Pwyllgor yn nodi y byddai adroddiad gwersi a ddysgwyd yn dilyn holl Sylwadau'r Cyngor Tref a Chymuned hyd yma yn cael ei gyflwyno i gyfarfod Ionawr 2024 y Pwyllgor Safonau i'w ystyried.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1&2) Ystyried yr arsylwi a wnaed a rôl y Pwyllgor Safonau.

(3) Cadw briff gwylio o ran rôl y Pwyllgor Safonau a'r Swyddog Monitro.

540 DYLETSWYDD I GYDWEITHREDU Â PHWYLLGOR SAFONAU'R CYNGOR (AC UNRHYW IS-BWYLLGOR) WRTH YMARFER SWYDDOGAETHAU'R PWYLLGOR SAFONAU – MEINI PRAWF TROTHWY (SM/PGCD) –

Yn dilyn trafodaethau a gynhaliwyd rhwng y Pwyllgor Safonau ac Arweinwyr Grwpiau Gwleidyddol y Cyngor yn ei gyfarfod ar 28 Medi, 2023, roedd Atodiad 1 yr adroddiad yn manylu ar y meini prawf trothwy drafft fel y trafodwyd i'w defnyddio wrth symud ymlaen mewn perthynas â dyletswydd Arweinydd y Grŵp Gwleidyddol o dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 fel y'i diwygiwyd gan Adran 62 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 ac o ystyried y Canllawiau Statudol ac Anstatudol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ym mis Mehefin 2023 a'u diweddarau ym mis Gorffennaf 2023 ac Awst 2023. Dywedodd y Dirprwy Swyddog Monitro hefyd fod y

ddogfen wedi ei chylchredeg i bob Swyddog Monitro yng Nghymru. Dywedodd Mr. Watkins, yn ei farn o dan bwynt 2, y dylai'r ail frawddeg gynnwys y geiriau "neu Aelod Grŵp" ar ôl y geiriau "grŵp" gyda'r geiriau wedi hynny

PENDERFYNWYD – BOD, yn amodol ar gynnwys y geiriau "neu Aelod Grŵp" yn ail frawddeg pwynt 2 y meini prawf trothwy yn Atodiad 2 i'r adroddiad, y ddogfen yn cael ei chymeradwyo i'w defnyddio yn unol â dyletswydd Pwyllgor Safonau i bennu a yw'n fodlon bod Arweinwyr Grwpiau Gwleidyddol wedi cydymffurfio â dyletswyddau Deddf 2021.

Y rheswm dros y penderfyniad

Ystyried y ddyletswydd o dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 a Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

541 YMATEBION I YMGYNGHORIAD LLYWODRAETH CYMRU AR ARGYMHELLION ADOLYGIAD PENN (SM/PGCD) –

Dywedodd y Dirprwy Swyddog Monitro wrth gyflwyno'r adroddiad, fod ym mis Mawrth 2023 Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi ymgynghoriad ar ei hymatebion i argymhellion yr adolygiad annibynnol gan Richard Penn o'r Fframwaith Safonau Moesegol (y Fframwaith) ar gyfer Llywodraeth Leol. Roedd crynodeb o'r ymatebion i'r ymgynghoriad ar yr argymhellion hefyd wedi'i gyhoeddi'n ddiweddar ar 14 Tachwedd, 2023 ac fe'i atodwyd yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

Gwnaeth Mr. Alexander sylw ar faint o amser roedd Llywodraeth Cymru wedi'i gymryd i ymdrin â'r argymhellion. Dywedodd y Dirprwy Swyddog Monitro hefyd fod disgwyl i'r mater gael ei ystyried yng Ngrŵp Swyddogion Monitro Cymru Gyfan ym mis Rhagfyr.

PENDERFYNWYD – NODI'r ymatebion i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

542 GWAREIDDIAD MEWN BYWYD CYHOEDDUS – RHAGLEN WAITH. (SM/PGCD) –

Rhoddodd yr adroddiad wybodaeth i Aelodau o'r gwaith parhaus sy'n gysylltiedig â'r Rhaglen Cwrteisi mewn Bywyd Cyhoeddus sy'n cael ei harwain gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol (CLIL) ar y cyd â Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC).

Mae'r Rhaglen a ddatblygwyd gan y CLIL yn Atodiad 1 i'r adroddiad. Roedd y CLIL hefyd wedi mynd ag adroddiad blynyddol i'w Bwrdd Cynghori Gweithredol ar 7 Medi, 2023 a oedd yn crynhoi gweithgareddau rhaglen Cwrteisi mewn Bywyd Cyhoeddus 2022/23 ac a oedd yn awgrymu meysydd ffocws ar gyfer y rhaglen ar gyfer 2023/24.

Byddai'r Gwasanaethau Democrataidd yn monitro cynnydd CLILC ar y mater ac yn adrodd i'r Pwyllgor yn ôl yr angen.

Dyweddodd y Cynghorydd Franks fod ganddo bryderon y gallai rhai Grwpiau sy'n rheoli ddefnyddio'r rhaglen Cwrteisi mewn Bywyd i gwtogi araith Aelodau meinciau cefn. Fodd bynnag, dywedodd y Cynghorydd Birch ei bod yn ymddiried yn y Swyddogion Monitro i fod yn deg ac yn broffesiynol yn eu cyfrifoldebau mewn perthynas â'r Cod Ymddygiad. Dywedodd y Dirprwy Swyddog Monitro hefyd fod dyletswydd ar y Swyddog Monitro a hi ei hun fel Swyddogion Statudol i gynnal safonau uchel a chymryd eu dyletswyddau o ddifrif.

Yr oedd wedi hyny

PENDERFYNWYD – BOD y gwaith sy'n cael ei wneud gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru ar y rhaglen waith yn cael ei nodi.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

543 GOHEBIAETH GYDAG OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU (SM/PGCD) –

Nododd yr adroddiad y byddai'r Swyddog Monitro yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i Aelodau'r Pwyllgor yn y cyfarfod dan Ran II yr agenda mewn perthynas â gohebiaeth ddiweddar a materion sy'n codi yn unol â gweithdrefnau Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru a oedd yn gyfrinachol eu natur.

PENDERFYNWYD – NODI cynnwys yr adroddiad, gan ystyried y byddai diweddariad ar yr ohebiaeth a dderbyniwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ac y byddai unrhyw faterion sy'n codi dan Ran II yr adroddiad yn cael eu hystyried dan Ran II yr agenda.

Rheswm dros y penderfyniad

Hysbysu Aelodau'r Pwyllgor

544 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD –

PENDERFYNWYD – O dan Adran 100A (4) o'r Deddf Llywodraeth Leol 1972, bod y wasg a'r cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod ar gyfer yr eitem fusnes ganlynol ar y sail ei bod yn debygol o gynnwys datgeliad o wybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir yn Rhan 4 o'r Atodlen 12A (fel y'i diwygiwyd) o'r Ddeddf, y cyfeirir at baragraffau perthnasol yn Atodlen mewn cromfachau ar ôl y pennawd munud.

545 GOHEBIAETH GYDAG OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU (SW/PGCD) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12, 13 A 14) –

Fel yr amlinellwyd yn Rhan I o'r agenda, cytunwyd gan y Pwyllgor Safonau bod eitem sefydlog yn ymddangos ar agenda'r Pwyllgor er mwyn i'r Swyddog Monitro allu dweud wrth Aelodau'r Pwyllgor Safonau am ohebiaeth a dderbyniwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (yr Ombwdsmon) ar unrhyw faterion sy'n codi, gyda'r eitemau'n aros yn gyfrinachol eu natur yn unol â gweithdrefn yr Ombwdsmon.

Rhoddodd y Dirprwy Swyddog Monitro, ar ran y Swyddog Monitro, ddiweddiariad llafar i'r Pwyllgor ar ohebiaeth gyfrinachol ddiweddar gyda'r Ombwdsmon. Gan nad oedd unrhyw gwestiynau mewn perthynas â'r wybodaeth a roddwyd yn y cyfarfod,

PENDERFYNWYD – NODI'r wybodaeth gyfrinachol a roddwyd gan y Dirprwy Swyddog Monitro yn y cyfarfod.

Rheswm dros y penderfyniad

Wedi ystyried gohebiaeth a dderbyniwyd gan yr Ombwdsmon, gan nodi ei bod yn gyfrinachol ar hyn o bryd.